

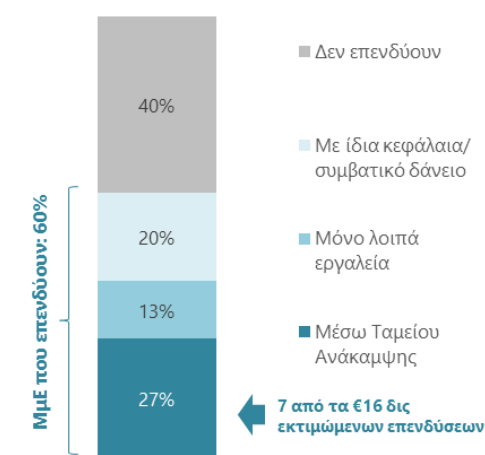
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Το Ταμείο Ανάκαμψης αξιοποιούν οι μισές από τις επενδυτικά ενεργές ΜμΕ

Δύο χρόνια έχουν περάσει από τον Αύγουστο του 2021, όταν η Ελλάδα έλαβε την πρώτη πληρωμή προχρηματοδότησης από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης (RRF). Έκτοτε σημαντικό μέρος των δράσεων του Ταμείου έχει επικεντρωθεί στην αναβάθμιση του επιχειρηματικού τομέα, τόσο σε όρους ψηφιακής και πράσινης μετάβασης όσο και σε όρους ευρύτερης ενίσχυσης ανταγωνιστικότητας. Σε αυτό το πλαίσιο και αξιοποιώντας την τακτική έρευνα πεδίου, η [Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης της Εθνικής Τράπεζας](#) εξετάζει την αξιοποίηση των πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης από τις ΜμΕ. Κύριο εύρημα της ανάλυσης είναι η αναγνώριση πρώτων σημαδιών ότι ο τομέας ωφελείται, άμεσα και έμμεσα. Κομβικός αποδεικνύεται ο ρόλος του σχεδιασμού των επενδυτικών προγραμμάτων, καθώς φαίνεται ότι επιτυγχάνουν το διττό στόχο να προσελκύσουν «νέους» χρήστες και να οδηγήσουν «παλιούς» χρήστες στο επόμενο βήμα ανάπτυξής τους.

Επενδυτική κινητοποίηση ΜμΕ^[1]

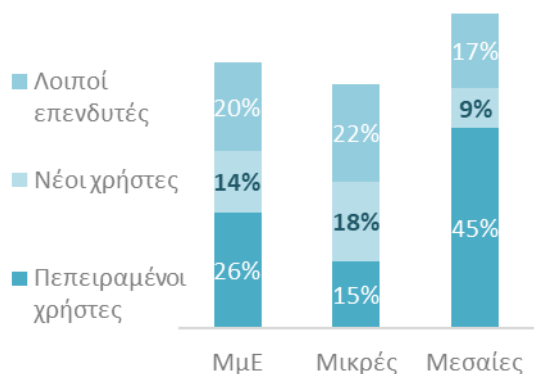
Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

Σε ένα σύνθετο περιβάλλον (i) ενισχυμένης επενδυτικής διάθεσης (με το 60% των ΜμΕ να σχεδιάζει επενδύσεις έναντι 40% την προηγούμενη τριετία) και (ii) εντεινόμενης συσταλτικής νομισματικής πολιτικής, ο ρόλος του Ταμείου Ανάκαμψης διαφαίνεται σημαντικός. Όντως, το 1/2 των ΜμΕ με ενεργά επενδυτικά σχέδια (27% του συνολικού τομέα) στοχεύει ή ήδη αξιοποιεί σχετικούς πόρους, δημιουργώντας ισορροπημένες χρηματοδοτικές δομές ιδίων κεφαλαίων, δανείων και επιδοτήσεων. Σε αυτό το πλαίσιο, το επενδυτικό ενδιαφέρον ξεκινά να αποκτά πρακτική διάσταση, με το ποσοστό των ΜμΕ που έχουν κάνει αίτηση στο Ταμείο Ανάκαμψης να προσεγγίζει το 11% το πρώτο εξάμηνο του 2023 (14% στις μεσαίες), ενώ ο σταδιακός περιορισμός της πληθωριστικής πίεσης στις πρώτες ύλες αναμένεται να ενεργοποιήσει ακόμα μεγαλύτερο κομμάτι των επενδυτών

μέσα στους επόμενους μήνες. Ακόμα πιο σημαντική είναι η διαπίστωση ότι, παρά τη σχετικά υψηλή πολυπλοκότητα των διαδικασιών του Ταμείου, δε φαίνεται να παρατηρείται υστέρηση στην πρόοδο υλοποίησης επενδύσεων. Συγκεκριμένα, το 6% των ΜμΕ που επιθυμούν να επενδύσουν μέσω Ταμείου Ανάκαμψης είναι ήδη σε στάδιο υλοποίησης ενώ ένα επιπλέον 7% έχει προχωρημένα σχέδια (με τα αντίστοιχα ποσοστά για τους «επενδυτές» εκτός Ταμείου να βρίσκονται σε παρόμοια επίπεδα, της τάξης του 8%). Στο σημείο αυτό αξίζει να σημειωθεί ότι η στήριξη του Ταμείου κατευθύνεται προς όλες τις κατηγορίες επενδύσεων (από πράσινες και ψηφιακές μέχρι καινοτομίας και συνεργασιών), καλύπτοντας περί το 1/2 καθεμιάς, αναδεικνύοντας τον ισορροπημένο σχεδιασμό του.

Πέρα από την εμφανή κινητικότητα γύρω από το Ταμείο Ανάκαμψης, η τρέχουσα συγκυρία χαρακτηρίζεται από μια ευρύτερη προσφορά επενδυτικών εργαλείων, με τον ανασχεδιασμό των ΕΣΠΑ και Αναπτυξιακού να έχει ενισχύσει την ελκυστικότητά τους για τις ΜμΕ. Σε αυτό το πλαίσιο, η ανάγνωση των πρώτων στοιχείων αφήνει θετικές εντυπώσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του συνόλου των διαθέσιμων επενδυτικών προγραμμάτων:

Χρήση επενδυτικών εργαλείων*

*ΕΣΠΑ, Αναπτυξιακός νόμος, Ταμείο Ανάκαμψης
 Πηγή: Έρευνα συγκυρίας Εθνικής Τράπεζας

1. Με δεδομένη την επιθυμία του 60% των ΜμΕ να επενδύσουν, σημαντικό είναι ότι το 1/4 αυτών (14% του συνόλου) θα αξιοποιήσει για πρώτη φορά επενδυτικά προγράμματα (μέσω Ταμείου Ανάκαμψης, ΕΣΠΑ ή Αναπτυξιακού). Η στροφή αυτή εν πολλοίς αντικατοπτρίζει το βελτιωμένο σχεδιασμό των εργαλείων αυτών, με τρόπο που να βελτιώνει τη χρηστικότητα τους κυρίως για τις μικρότερες επιχειρήσεις (18% νέοι χρήστες για τις μικρές έναντι 9% για τις μεσαίες).

2. Παράλληλα, η προσέλκυση των πιο δυναμικών επιχειρήσεων ως νέων χρηστών αποτελεί επιπλέον ένδειξη του αποτελεσματικού σχεδιασμού των

χρηματοδοτικών προγραμμάτων. Ειδικότερα, οι νέοι χρήστες φαίνεται ότι είναι κυρίως επιχειρήσεις που είχαν υψηλή επενδυτική ορμή την προηγούμενη τριετία (με 8% κατά μέσο όρο αύξηση παγίων), την οποία σχεδιάζουν στην πλειοψηφία τους (63%) να την εντείνουν περισσότερο κατά την επόμενη τριετία.

3. Όσον αφορά τους «παλιούς» χρήστες, ο σχεδιασμός των προγραμμάτων εμφανίζεται επίσης αποτελεσματικός, καθώς σε μεγάλο βαθμό επιτυγχάνει να τους ωθεί στο επόμενο βήμα. Με ήδη δυναμικές πωλήσεις (+5% ετησίως την προηγούμενη τριετία) και υψηλή εξωστρέφεια (14% των πωλήσεων στο εξωτερικό), οι πεπειραμένοι χρήστες κατευθύνονται περισσότερο προς τη βελτίωση της παραγωγικότητας (μέσω αναβάθμισης εγκαταστάσεων, ψηφιακών και πράσινων επενδύσεων) έναντι επενδύσεων επέκτασης δυναμικότητας.

Με θετικά τα πρώτα σημάδια για την αποτελεσματικότητα των επενδυτικών προγραμμάτων, είναι εξίσου σημαντικό να υπογραμμίσουμε ότι η ευεργετική δράση του Ταμείου Ανάκαμψης στον τομέα των ΜμΕ δεν περιορίζεται στη διευκόλυνση υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων του. Παράλληλα, χρηματοδοτώντας μεγάλο μέρος των υποδομών που σχεδιάζονται στη χώρα, υποβοηθά τις ΜμΕ έμμεσα, με άνω των 2/3 αυτών να αναμένουν σημαντικά οφέλη από την εν λόγω αναβάθμιση. Συνδυάζοντας όλα τα παραπάνω με το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι τρίτη στην ΕΕ σε απορρόφηση πόρων (36.4%, έναντι ευρωπαϊκού μέσου όρου 30.6%), δημιουργούνται βάσιμες προσδοκίες για ένα αξιόλογο αποτύπωμα του Ταμείου Ανάκαμψης στην πραγματική οικονομία, μέσω ενδυνάμωσης του επιχειρηματικού ιστού της χώρας.

Η μελέτη μπορεί να ανευρεθεί στην ιστοσελίδα του Ομίλου της ΕΤΕ στην ενότητα Μελέτες και Οικονομικές Αναλύσεις (κατηγορία Ελληνική Επιχειρηματικότητα):

<https://www.nbg.gr/el/omilos/meletes-oikonomikes-analuseis/reports/rrf-2023h1>